

Šil na Mussolinija atentat, prišel s Francoskega. Zdivjani fašisti so med drugimi napadli tudi ameriškega zastopnika v Rimu in ga pustili nezvestnega na cesti ležati. Slovcem se v takem položaju v Italiji godi še posebno slabo. Mussolini se je sicer zaradi teh nerednosti opravičeval in zapovedal nemirneže aretirati, vendar se jim ne bo kaj bati.

Nemčija in Francoska se vedno bolj zblížujeta, pripravljata se celo za skupne tajne nastope v Evropi. Če je to proti Italiji, potem je to dobro.

Na Španskem so sili nasilne vlade generala Primo de Rivero. V vsej državi se je začela obširna agitacija proti sedanji vladi in tudi proti kralju za republiko.

Rusija ima notranje politične boje. Trocki, ki so ga že skoro čisto izrinili, je zopet prišel do moči. V zunanje-političnih zadevah bo Rusija morala popustiti in se pridružiti Društvu narodov, ker jo je Nemčija, ki je bila dozdaj skupaj z njo, ločena od ostale Evrope, zapustila.

Kaj je novega?

Poziv in prošnja. Pogled na zasebno in javno življenje je postal obupen. Najbolj trpi pod novodobnimi razmerami mladina, ki se zapeljuje k telesnemu uživanju in zapravljanju in tako moralno propada, ne samo v mestu, temveč tudi na deželi. Ali ni pomoči? Gotovo! Frančiškove duh naj prešine vso javno in zasebno življenje in prenovilo se bo obliče zemlje. Dne 4. oktobra 1226 je umrl blaženi smrti veliki reformator krščanskega življenja sv. Frančišek. In kaj mi? Ali hočemo Frančiškove ideje udeležiti ob priliki 700letnice njegove smrti? Gotovo! Postaviti hočemo zajedno z društvom Katoliške Omladine v Mariboru, kot središču prejšnje zelehe Štajerske, v večni spomin te zgodovinske stoletnice »Zavod za osirotelo mladino« od 14. leta naprej. Tukaj naj bi se do 100 sirot vzgojevalo v verskem in narodnem duhu, izobraževalo v različnih strokah ter jih usposobilo za javno življenje kot krščanske mojstre. Kako vzvišena naloga! Ker je ta edini zavod namenjen za celo prejšnjo Štajersko, se obračajo podpisani člani stavbenega društva na vso javnost, da vsi prisrsko na pomoč, katerim je res pri srcu zboljšanje razmer osobito še med mladino kot upom boljše bodočnosti. Razposlali bomo ta teden na vse župnije srečke za loterijo in nabiralne pole za pristop v stavbeno društvo. V vsaki župniji naj vzamejo razen preč. gg. dušnih pastirjev vso akcijo v roke vsi oni, katere preveča Frančiškov duh nesebične požrtvovalnosti. In katere župnije se bodo najbolj odlikovale, bodo imele prednost pri sprejemanju sirot. Zato naj ne bode župnije in vasi, kjer bi ta poziv in prošnja ne zbudila mnogo navdušenih in požrtvovalnih apostolov te prekrasne ideje ob priliki 700letnice sv. Frančiška. Maribor, dne 16. 9. 1926. — Dr. Janez Tomažič, prelat. Dr. Leskova Josip, župan. Trabi Ivan, Repše Ivan, Jurgec Franc, Pliberšek Josip, Kolarič Alojzij, P. Pavel Potočnik, Ploj Anton.

Prošnja za vstop v Stavbeno društvo za zidanje in za vzdrževanje Omladinskega doma v Mariboru. Če hočemo sezidati in vzdrževati Omladinski dom pred vsem za osirotelo mladino iz cele Štajerske, je bilo potrebno ustanoviti posebno društvo. Člani so redni, podporni, ustanovni in častni. Redni član lahko postane vsak, ki letno plača vsaj 10 dinarjev. Podporni član je, kdor plača najmanj 100 dinarjev. Častni član je, ki plača enkrat 500 dinarjev, ustanovnik pa 1000 dinarjev. V znak hvaležnosti preskrbi odbor za vsakega rednega pokojnega, častnega in ustanovnega člana častno spremstvo za omladinsko godbo, ako je blizu Maribora, in sv. mašo zadušnico, če je bil v društvu vsaj 10 let. Razen te sv. maše se udeležijo vsi člani društva sv. maši, ki se opraviijo vsako prvo nedeljo v mesecu, na dan sv. Alojzija in v osmini vernih duš. Imena ustanovnih članov se vklešejo v kamenito ploščo v dvorani. Vsled teh izrednih ugodnosti, ki jih nudi to društvo svojim članom, bi bilo želeli, da se v prav obilnem številu vpišejo in nam tako pomagajo z majhnimi prispevki izvršiti plemeniti namen kot večni spomin 700letnice smrti sv. Frančiška. — Stavbeno društvo Omladinskega doma v Mariboru, frančiškanski samostan.

Letošnje birme v lavantinski škofiji so končane. Birmanih je bilo: v Mariboru 1039, v dekaniji Jarenina 907, Videm 2761, Kozje 2060 in Rogatec 1782, skupaj 8549.

DR. MED. VL. MOGILNICKI
zdravnik,

zopet redno ordinira v Sv. Juriju ob j. ž. v lastni hiši št. 62 od 2. septembra naprej.

Poročila S. L. S.

Krčevina-Lajtersberg. Za nedeljo, dne 26. septembra, napovedani shod poslanca Žebota se ne vrši, ker je poslanec odpoval v Beograd k sejam finančnega odbora.

Marija Snežna. Shod poslanca Žebota v nedeljo, dne 19. septembra, je zelo lepo uspel. Predsedoval mu je župan g. Mali. Ljudstvo je odobraval govor našega poslanca in mu izreklo zaupanje. Shoda se je udeležil tudi bivši poslanec Mermolja, ki pa je izjavil, da se ne peča več s politikom. Popoldne je nameraval imeti pri nas shod liberalni poslanec profesor Pivko. Pivka ni bilo. Razen nekaj učiteljev in par žejnih ni bilo nikogar.

Pri Veliki Nedelji se vrši v nedeljo, dne 26. septembra, po rani službi božji pred cerkvijo shod SLS, Govorita poslanca Vesenjaka in Bedjanča.

Naša društva.

Slovesna proslava 700letnice smrti sv. Frančiška pri 88. oo. frančiškanih v Mariboru. V nedeljo, dne 3. oktobra, je ob pol petih popoldne slavnostna akademija v Götzovi dvorani z govori, petjem, deklamacijami in godbo. Vstopnice se dobijo pri vratarju frančiškanskega samostana in pri blagajni. Ob pol sedmih zvečer slovesno zvonjenje, zažiganje kresov po župniji in streljanje. Dne 4. oktobra, na

Dekan v Ormožu vlč. g. Andrej Glibe umrl. V petek je umrl v Ormožu tamošnji g. župnik in dekan Andrej Glibe. Pogreb se je vršil v pondeljek predpoldne. Rajni je bil rojen dne 30. 8. 1860 v Starem logu na Kranjskem. Bogoslovje je dovršil v Ljubljani in bil posvečen v mašnika leta 1888. V nemški viteški red je stopil leta 1887. Kaplanoval je v Semiču do leta 1889, ko je bil prestavljen na Štajersko k Sv. Miklavžu. Od Sv. Miklavža je prišel k Vel. Nedelji in v Središče. Leta 1895 je bil nastavljen prvič v Ormožu in od tamkaj je še prišel enkrat k Veliki Nedelji in leta 1900 v Ormož za župnika in dekana, kjer je ostal do svoje smrti. Rajni je bil blaga duša ter priljubljen pri duhovnih sobratih in ljudeh, kjer je služboval. Ostani mu ohranjeni pri duhovnih sobratih in vernikih trajno hvaležen in časten spomin!

Odlikovanje. Za 40letno zvesto službovanje kot oskrbnik grofa Meranovih vinogradov Janžev vrh-Pekre pri Mariboru je bil odlikovan z zlato kolajno tamošnji oskrbnik g. Henrik Schigert. K zasluženemu odlikovanju iskreno čestitamo!

Najden utopljenec. Dne 7. t. m. je utonil v Dravi v Mariboru pod železniškim mostom Martin Novak. Pri Ptujju so te dni izvlekli iz reke utopljenca, čigar identitete še niso ugotovili, domnevajo pa, da je to truplo utopljenega Novaka.

Zgorel kozolec. Med zadnjo občinsko sejo celjskega mestnega sveta je pričelo goreti v Spodnji Hudinji pri kozolcu g. P. Majdiča, ki je pogorel do tal. V bližini istega leži tudi lesno skladišče g. Ivo Čatra, ki je bilo v veliki nevarnosti, a se je požarni brambi posrečilo, ogenj omejiti in rešiti skladišče. Škoda, ki je povzročena po ognju, je prav velika, ker je kozolec napolnjen s poljskimi pridelki, v prvi vrsti s krmo. Kozolec je bil ogromnega obsega in je vsled tega tudi škoda precej velika. Cenijo jo nad 100.000 din.

Nepojasnen umor v Slovenskih goricah. Iz preiskovalnega zapora mariborskega okrožnega sodišča je bilo te dni izpuščenih 15 oseb, ki so bile pred nekaj meseci aretirane radi dvojnega umora v St. Juriju v Slov. goricah. Izpušteni so jih morali radi pomanjkanja dokazov in tako bo ostal najbrže ta zločin nepojasnen.

Nagla smrt. V Trnovskem vrhu pri Sv. Urbanu so našli v vinogradu mrtvo staro gospodinjico Simoničovo, pd. Kreishauptmanovo. Sla je v gorico travo žel, pa jo je zadela kap; v roki je držala še srp. Drugi dan bi morala iti k sodniji radi neke tožbe. Zdaj je smrt naredila konec dolgoletnim nemirom in tožbam pri hiši.

Požar v Beltincih v Prekmurju. V soboto, dne 11. sept. ob 10. uri zvečer je izbruhnil na dvorišču trgovca Petra Osterca v Beltincih v skednju ogenj. Ker se skedenj drži stanovanja, skladišča, naprej pa je hiša s trgovino, je bilo v nevarnosti vse Ostercevo premoženje. Ko so domači ogenj opazili, so takoj alarmirali ljudi po ulicah, da so prihiteli na pomoč k živini; domači pa so rešili otroke, tako so bili otroci in živina v par minutah na varnem. V burnem diru so prihiteli štiri gasilna društva: Beltinci, Gančani, Lipovci in Bratonci. Gasilci so od treh strani gasili vstrajno in požrtvovalno; v kratkem času so ubranili, da se ogenj ni razširil in po dvehurnem delu so bila poslopja popolnoma izven nevarnosti.

Požar v Murski Soboti. V nedeljo kmalu po polnoči je izbruhnil na domu žitnega trgovca Titana v Černelovcih pri Murski Soboti velikanski požar. Na lice mesta so prihitele štiri požarne brambe z brigadnicami, a rešiti niso mogle mnogo, ker je bilo poslopje s slamo krito. Gospodarska poslopja so popolnoma zgorela, od stanovanjskega dela pa so ostale tudi le stene. Škoda je tem večja, ker je zgorela tudi mlatilnica. Kako da je požar nastal in koliko znaša škoda, še dosedaj ni dalo izvedeti. — Skoraj istočasno je bil požar tudi v Noršincih. Zgorelo je eno gospodarsko poslopje.

Potres. Iz Trbovelj nam poročajo: V sredo popoldne ob 2.46 se je čul pri nas kratek, močen sunek zemlje in to v smeri od juga proti severu. Potres je ljudstvo močno prestrašilo, ker je bil neobičajno kratek, kakor bi odrezal. — Enako nam poročajo iz Vač, da so tam čutili potresni sunek ob 2.50.

Stolp župnijske cerkve pogorel. Iz Zabukovja blizu Sevnice ob Savi poročajo: Stolp župnijske cerkve je pogorel v pondeljek, dne 13. t. m. Klepar je popravljal stolpno streho. V njegovi odsotnosti je zažgal njegov pomočnik neko sršenovo gnezdo v zgornjem delu strehe. Ogenj se je zatrosil in se ni dal več ustaviti. Popadali so tudi zvonovi in stolpna ura na obok. Ako bi ne bili pomagali požrtvovalni sosedje, bi bila tudi cerkev pogorela. Potrtost med

praznik sv. Frančiška, bo zjutraj ob pol šestih slavnostni uvodni govor, nato slovesna sv. maša. Popoldne ob 3. uri govor s slovesnimi litanijami. Celotno osmino do nedelje bodo zjutraj ob pol šestih in popoldne ob treh govori o tvari: »Moderni svetnik.« Dne 10. oktobra, zadnji dan Frančiškove proslave, bo dopoldne ob 10. uri slovesna sv. maša za vse udeležence. Popoldne ob treh bo jubilejna procesija, sklepni govor, zahvalna pesem in papežev blagoslov. Vsi udeleženci te Frančiškove slovesnosti v baziliki Matere Milosti v Mariboru imajo polovično vožnjo, katero je izposloval od ministra železnice poslanec g. F. Žebot dne 14. septembra t. l., št. 27.313. Kjer se vstopi, se mora cela karta vzeti do Mariboru, katero dajo z mokrim žigom žigosati. V Mariboru se udeleženci oglašijo pri vratarju frančiškanskega samostana, kjer dobijo potrdilo, da so se udeležili te pobožnosti. — Pridite v obilnem številu k Materi Milosti v Maribor ter se navzemite Frančiškovega življenja, da bo zopet zacvetelo krščansko življenje.

Velik mladeniški shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 10. oktobra se vrši pri Sv. Juriju ob Ščavnici velik mladeniški shod s sledečim sporedom: Ob pol 10. uri slovesna služba božja za mladenice, ki jo opravi ml. g. kanonik Fr. Časl. Med sv. opravilom naj mladeniči — če le mogoče — pristopijo k mizi Gospodovi. Spoved naj opravijo doma. Potem shod na prostem, pri katerem govorijo med drugimi govorniki iz Maribora. Nato obed. Po večernicah pretresljiva igra v treh dejanjih: »V satanovih verigah.« Med odmorji svirajo tamburaši in pojejo pevci. — Mladenici sosednih Marijinih družb, mladeniških zvez, orlovskih odsekov in drugi, pridite vsi na to svojo prireditev, ki ste jo že dolgo pogrešali! Moški pevski zbori dobrodošli! Shod se vrši pri vsakem vremenu: v lepem na prostem, v dežju pa pod streho. —

ljudstvom je nepopisna, posebno ker je bila streha zelo lepe oblike v rokoko-slogu.

Tajnosten umor. Dne 15. t. m. zjutraj je vlakovodja jutranjega vlaka, ki vozi iz Dolenjskega proti Ljubljani, opazil, da pri zadnji čuvajnici blizu postaje Semič ni vse v redu; signal je namreč kazal, ki je proga odprta, luč pa, da je proga zaprta. Ko se je prepričal, da je proga prosta, je odpeljal vlak naprej in nato opozoril postajenačelnika v Semiču. Ta je takoj šel pogledat, kaj da je in našel čuvaja Gortana mrtvega. Ležal je oblečen na postelji in imel glavo prestreljeno s tremi strelji. Za zločincem so se uvedle poizvedbe. — Istega dne pa se je pripeljal v kandijsko bolnico železniški delavec Franc Kapš, ki je stanoval pri umorjenem Gortanu. Tudi ta je isto noč dobil strel v trebuh, krogla mu je ostala v jetrih. Sam izpoveduje, da ga je ponoči neznan človek napadel in obstrelil. Sum je podan, da je oba zločina napravila ena in ista oseba.

Nevaren berač. Neznani 40—45 let star možki je prošil te dni po Raki na Kranjskem in okolici razne podpore v blagu in denarju. Posebno je prošil za žito in je trdil, da je posestnik in da mu je toča popolnoma potolkla njegove njive. Pri tej priliki pa je ta možakar ukradel posestniku Francetu Zabkarju v Zalokah pri Raki 6800 dinarjev in je neznano kam pobegnil. Pravijo, da se je v zadnjem času pojavilo več takih sleparjev, ki ne samo da nesramno lažejo, da so pogoreli, marveč zraven še krajejo.

Strašna vremenska nesreča v Ameriki. Polotok Florida v Združenih državah Severne Amerike, ki je tako velik, kot tretjina Jugoslavije, je zadela strašna vremenska nesreča. Silen orkan je uničil najbolj cvetoča mesta ob obrežju ter tisočim prinesel smrt. Florida, ki leži na najjužnejšem delu Združenih držav Severne Amerike, ima izredno milo podnebje, neke vrste večno pomlad, ter je baš radi tega postala največje letovišče na svetu. Vsi ameriški bogataši, in teh je zelo mnogo, imajo tukaj svoje lepe vile. Sedaj je vihar uničil vse. 2000 oseb je mrtvih, na tisoče je ranjenih in 100.000 ljudi brez strehe. Škoda gre v stotine milijonov dolarjev.

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Barbara Kaučič, Gornji Ivanjci, je darovala 100 din. za Dijaško kuhinjo v Mariboru.

NOVE KNJIGE.

V knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru dobite sledeče nove knjige:

»Morski vrag«, čudovita povest iz življenja mornarjev. Stane 20 din.

»Mlinar in njegova hči«, ljudska igra v 5 dejanjih. Priporočamo vsem društvom, za sedanji čas okoli Vseh svetnikov najprimernejšo gledališko igro. Izvod stane 18 din.

»Državlanska vzgoja« pisatelja dr. Josipa Jeraja. To knjigo naj bi imelo vsako društvo in vsak vzgojitelj naroda. Stane 15 din.

»Spoved malih grehov«, zelo poučna in potrebna knjiga. Priporočamo jo spovednikom in spovedancem, ker je to knjiga, ki jim bo zelo dobro služila. Knjigo je prestavil iz nemščine dr. Jere in stane 25 din.

»Zadnja pot kapitana Scota«, ki je žel preiskovat najjužnejše kraje naše zemlje. Povest je tako pisana, da ne moreš knjige odložiti, dokler je nisi prebral. Stane 26 din., vezana 44 din.

Naročajte vse knjige le v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, ki vam bo postregla točno in poceni. Naša oznanila glede novih knjig naj si društva in posamezniki shranjujejo. Če ne morejo ta teden naročiti, pa bodo ob drugi priliki.

Mariborska porota.

Požigalka.

Dne 15. t. m. s e je zagovarjala pred porotniki radi požiga prevžitarica Marija Razlag iz Bodislavcev. Obtožena je bila, da je v noči od 2. na 3. julija 1926 zanetila ogenj v parni svojega sosedu Antona Slane ter s tem povzročila požar, ki je Slani upepelil gospodarsko poslopje ter mu napravil obšutno škodo. Obtožena je bila nekoč že obsojena radi požiga ter je odsedela 5 let težke ječe. Na Slano se je jezila, ker je kupila od njega posestvo, izvršitev kupne pogodbe pa je prepričala občina, ki je dala Slano preklatici ter je pogodba bila nato razveljavljena. Razlagova je nato opetovano izjavila, da se bo maščevala. Poleg požiga je obtožena tudi žalitve uradnih oseb, ker je zmerjala sodnega eksekutorja in njegovo spremstvo. Požiga ji sodišče ni moglo dokazati ter je bila tega oproščena, pač pa

Za skupen obed (po 8 do 10 D) se oglašite pri svojih voditeljih! Torej na svidenje pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Sv. Lovrene v Slov. gor. Prvi javni nastop tukajšnjega Orlovskega odseka je v splošno zadovoljnost vseh dobro uspel. — Hvala gre vsem, ki so kaj pripomogli k tej prireditvi. Kovacevi hiši za telovadni prostor, dekletom, ki so napletle vence ter lepo okrasile telovadišče. Gospodu govorniku iz Ptuja za bodrilne besede ter vsem, ki so darovali dobrote za srečolov in licitacijo. S skupnim, vzajemnim delom bomo še lahko priredili marsikaj lepega.

Središče. Tukajšnji Ljudski oder vlnudno vabi kakor domačine tudi okoličane k uprizaritvi igre: »Moč uniforme« v nedeljo, dne 26. t. m., ob 7. uri zvečer. Sodeluje tudi društveni tamburaški zbor. — Vstopnina: sedeži po 6 in 5 D, stojišča po 3 D, Na svidenje!

Zreče. Izobraževalno društvo priredi na nedeljo, dne 26. t. m. krasno tridejanko: »Tri sestre«, in sicer po večernicah na vrtu gospoda Kračuna. Na sporedu je tudi glasba in petje. Čisti dobicek je namenjen domači knjižnici.

Braslovče. Dan velike javne tombole za zgradbo društvenega doma se bliža. Kdor si še ni prej preskrbel tombolskih tablic, naj hiti. Dobitki bodo razstavljeni od nedelje, dne 26. septembra v posebnem sotoru na vrtu Kmetijske zadruge. Tombola se začne točno ob pol 2. uri popoldne v nedeljo, dne 26. septembra. Po tomboli se vrši vrtna veselica, na kateri igra veljenska rudarska godba. Na šmihelsko nedeljo vsi v Braslovče!

Prosnetno društvo v Šmarju pri Jelšah bo v nedeljo, dne 3. oktobra igralo krasno in priljubljeno igro »Miklova Zala«. — Začne se takoj po večernicah. Naše prijatelje vabimo, da pridejo to nedeljo v Šmarje in si ogledajo to lepo igro. Na svidenje!

je bila obsojena radi žalitve uradnih oseb na tri mesece zapora.

Ponarejevalci taksnih znamk.

Dne 16. t. m. se je vršila razprava proti bivšemu orožniku Ivanu Vrablu in njegovim sokrivcem Hauptmanu, Jožetu Puh, Petru Nemeč, Francu Sever in Jožetu Javor. Obtoženi so bili ponarejanja in razpečevanja taksnih monopolnih trakov, katere naleplja finančna uprava na cigaretni papir in na igralne karte. Znamke so ponarejali v Gradcu, preko meje sta jih spravljala Vrabl in Hauptman, ostali so jih pa razpečevali dalje, to jim očita obtožnica. Vrabl in Hauptman je dobil namreč dne 13. nov. 1923 ponoči finančni stražnik Lubej v St. Ilju v Slov. gor. poleg državne meje ter našel pri njih zavoj s ponarejenimi znamkami. Preiskava se je vlekla skoro tri leta. Sedaj so prišli obtoženci pred poroto, ki jih pa je po daljši razpravi soglasno oprostila vsake krivde.

Roparski umor pred šestimi leti.

Ze drugič je letos mariborska porota obravnavala zagoneten umor, ki se je dogodil pred šestimi leti v Slovenskih goricah. Našim čitateljem je slučaj znan še iz poletnega porotnega zasedanja. Zopet se je zagovarjalo: zakonca Ivan in Ana Markuzi, Ivanov brat Jožef Markuzi in posestnik Mihael Zemljčič od Sv. Jakoba v Slov. gor. Obtoženi so sledečega zločina: Dne 7. septembra 1920 je našla neka deklica v Benediškem gozdu v Slov. gor. človeško truplo, na katerem so se videli jasni znaki nasilne smrti. Komisija je ugotovila, da je bil neznan umorjenec ubit s sekirami. Glavo je imel skoro popolnoma zdrobljeno od udarcev. Komisija pa je dognala tudi to, da umorjeni ni bil ubit v gozdu, ampak so njegovo truplo prinesli s ceste ter ga vlekli po listju do mesta, kjer ga je dekletce našlo. Umorjenega nihče ni poznal. Govorilo se je, da je najbrže kak tihotapec ali trgovec. Ljudski glas je spravil takoj Markuzijeve in Zemljčiča v zvezo z zločinom. Bili so na zelo slabem glasu kot tihotapec in obče nevarni ljudje. Kmalu so se javile tudi priče, ki so videle v noči od 6. na 7. septembra, kako so pri Markuzijevih nekaj nakladali na voz ter se potem odpeljali v smeri proti Benediškem gozdu. Priče trdijo, da so nakladali človeško truplo. Zemljčič je sam pravil okrog, da pride v kratkem k njemu neki kupec, ker je nakupoval za njega razne pridelke. Kupec je res prišel, toda nihče ga ni pozneje več videl. Markuzijevi in Zemljčič so bili pred zločinom zelo slabo situirani, pozneje pa so si opomogli ter postali imoviti. Ljudje so govorili, da so si opomogli z oropanim denarjem. Zločinci so se večkrat sami izdali. Jožef Markuzi je potem, ko je bila preiskava že ustavljena, vedno popival, kazal cele šope bankovcev ter v pijanosti govoril, da so neznanca umorili »ti prokleti Bačkovci«, to je Ivan in Ana Markuzi ter Jožef Zemljčič, ki so doma iz Bačkove. Pripovedoval je, da si je umorjeni natakal v kleti iz soda sadjeve, ko so ga udarili od zadaj s sekirami po glavi ter ga ubili. V resnici so bile vse smrtonosne rane na umorjenem zadane od zadaj. Po umoru so truplo preoblekli v vojaško bluzo ter ga obrili. Značilen je tudi sledeči dogodek: Nekaj sosed je prišel k Ivanu Markuziju ter si natakal iz soda pijačo. Ko se je sosed pripognil k sodu, je navzoči Jožef Markuzi rekel svojemu bratu: »Tega tudi lahko tako naredimo.« Očividno je mislil pri tem na strašen zločin, ki je bil izvršen v isti kleti. Tudi Mihael Zemljčič se je sam obdolževal, ko je opetovano pred zločinom izjavljal, da mora nekaj narediti, ker tihotapstvo ne nese več. Obtoženi so med preiskavo in pri obravnavi trdovratno tajili. Ker je od zločina do obravnave preteklo že toliko let, je dokazovanje zelo oteženo. Zaslusanih je bilo 48 prič, ki so deloma izpovedale zelo obtežljive stvari, toda vse precej nejasno, ker se nihče podrobnosti, ki bi bile največje važnosti, ne spominja. Nekatere priče so izpovedale celo, da je bilo truplo, ko so ga našli, že v razpadajočem stanju, kakor da je ležalo v gozdu že več dni ter bi bilo izključeno, da bi se bil izvršil umor v prejšnji noči. Vse to je znatno otežilo potek razprave in porotniki si niso mogli ustvariti jasne slike. Razprava je trajala tri dni, v petek, soboto in nedeljo. V nedeljo zvečer ob 7. uri je bila razglašena obsodba. Ivan Markuzi je obsojen na smrt na vesalih, njegov brat Jožef in Mihael Zemljčič na do smrtne ječe in Ana Markuzi na tri leta težke ječe. Obsodbo so sprejeli vsi hladno in mirno. Ivan Markuzi, ki je obsojen na smrt, se je pri čitanju obsodbe celo smejal.

V lastnem vinogradu ubit.

V noči od 8. na 9. maja 1916 je bil ubit v svojem vinogradu v Vitanu posestnik Leopold Prater iz Vodrancev. Našli so ga mrtvega ležati pred kletjo; glavo je imel razbito in zraven je ležalo več polomljenih vinogradnih kolov, s katerimi so zločinci ubili Praterja. Morilec so kmalu izsledili. V Praterjevo klet so hodili pit ponoči njegova deklica Marija Nemeč, Ana Trstenjak in fant Vincenc in Martin Ivanuš. Prater je opazil, da mu nekdo krade vino, zato je šel v omenjeni noči gledat, da bi tatove zasačil. In res je dobil navedene v svoji kleti, ko so si natakali vino iz soda. Drzno je planil med nje, toda to je postalo zanj usodno. Tatovi so se hoteli iznebiti priče, udarili so po njem in brata Ivanuša sta ga ubila z vinogradskimi koli. Razprava proti morilec je bila radi zaslusanja novih prič preložena.

V Avstriji je kradel.

Dne 20. t. m. se je zagovarjal pred porotniki Alojzij Gombos iz Šalamoncev radi tatvine, katero je izvršil v noči od 17. na 18. marca t. l. v Gleichenbergu v Avstriji. Vlomil je skozi okno v lokal prodajalca likerja in trafika Karla Tratterja ter odnesel več steklenic likerja, cigaret in 1200 šilingov gotovine, vsega skupaj v vrednosti 13.000 din. Vlom je izvršil nemoten oter je bil tako brezskrben, da je pojedel steklenico kompota, kar mu je postalo usodno. Na steklenici je namreč pustil odtiske svojih prstov. Te odtiske so poslali policiji na Dunaj in ker je Gombos precej nevaren tat in znanec tudi dunajske policije, so v arhivu kmalu našli ime pravega storilca, ki se je pa nahajal že v naši državi. Na intervencijo avstrijskih oblasti je bil aretiran. Skušal je s pomočjo raznih prič dokazati, da se je v omenjeni noči nahajal v naši državi, toda to dokazovanje se mu ni posrečilo, pač pa so ga v Gleichenbergu videle številne priče. Nedvomno je, da je omenjeni vlom izvršil on. Porotno sodišče je na podlagi porotniškega krivdoreka obsodilo Gomboša na pet let težke ječe.

Pisma iz domačih krajev.

Vurberg. Ruski sanatorij v gradu je dobro zaseden. Rusi iz vseh krajev ruske države se zdravijo tukaj, pa tudi Srbi prihajajo sem. Vodstvo sanatorija si je omislilo tudi radio, da imajo bolniki zabavo ter poslušajo godbo, petje in druge prireditve iz raznih evropskih mest. Naše izobraževalno društvo je imelo prej predstave v gradu, ker je tam posebna soba prirejena za gledališče. Ker pa v gradu rabijo prostore Rusi, se bo naš društveni oder izselil iz grada in ravno zdaj se prireja v poslopju pod gradom velika soba, kjer se bo oder postavil in kjer se bodo vršile večje sestanke. Včasih je v tem poslopju razbijal kovač, hranjevalo se je vrtnarsko orodje in graščinsko zrnje, zdaj se bodo pa vršile predstave. Tu bo naš Društveni dom. Na svetu se pač vse demokratizira, celo poslopja se ne morejo ubraniti.

Fram pri Mariboru. (Velik vlom.) V noči od 13. na 14. t. m. je bil izvršen v trgovino Alfonza Högenwartha vlom, ki je prinesel vlomilec obilen plen. Odnesli so iz trgovine 40 komadov ženskih naglavnih robcev, 60 srajc, 990 metrov suknja, 50 kg sladkorja, 46 kg raznega usnja, 100 kv. metrov finega ševro usnja in 5000 D gotovine, katere so našli v blagajni. Blago so sigurno naložili na voz ter ga odpeljali. Trgovec trpi škodo 31.775 D. Za vlomilca manjka dosedaj vsaka sled, spadajo pa sigurno k družbi, ki je v letošnjem letu izvršila velike vlome v trgovine v mariborski oblasti. Doslej se je orožništvo zama z trudilo, priti prevejenim vlomilec na sled.

Kotlje v Mež dolini. (Ogenj.) V torek popoldne, dne 14. t. m. je nastal pri posestniku Vinkotu Gostetniku pd. Renarju v Podgori ogenj, ki mu je popolnoma upepelil njegovo gospodarsko poslopje; v veliki nevarnosti je bila tudi hiša, ki stoji tik škodnja, vendar se je posrečilo požrtvovalnim gasilcem, da so jo rešili, dasiravno se je že vnela streha. Pogorelec je vsled požara zelo hudo prizadet, ker so mu zgoreli vsi gospodarski stroji, veliko gospodarskega in poljedelskega orodja in pa vsa krma in vse žito, ki je bilo spravljeno v škodnju. Zavarovan je samo za 4000 D; škoda pa se čeni na 70.000 D. Ogenj so zaneli mali otroci.

Apaae pri Gor. Radgoni. V tukajšnji župni cerkvi se je 31. avgusta t. l. prvokrat obhajala lepa slovesnost, ko je pet kandidatnih šolskih sester, med temi dve učiteljici, napravilo častne obljube. V globoki pobožnosti in srčni molitvi so čakale pred cerkvenimi vrati, da so bile slovesno vpeljane pred veliki oltar. Pred oltarjem je imel na kandidatnje krasen govor prelat in vseučilišni profesor preč. g. dr. Matija Slavič. Nato so se vršile sv. obljube v roke škof. pooblaščenca, č. g. dekana Jos. Weigl od Sv. Križa pri Ljutomeru. Po opravljenih predpisanih cerkvenih molitvah je opravil č. g. dekan slovesno sv. mašo, med katero so kandidatnje lepo peale slovenske pesmi. Prvo slovensko cerkveno petje je na orglah spremljala prednica č. s. Eufrozina. Ob sklepu redke slovesnosti je bila zahvalna pesem Te Deum. Navzočih je bilo 7 duhovnikov. Istega dne popoldne ob pol 4. uri pa je prišlo novih 9 kandidatnih, katere so bile prejšnji dan preoblečene v redovno obleko pri Sv. Petru niže Maribora, da nastopijo enoletni noviciat ali leto poskušnje. Nepopisno veselje je zavladalo med prejšnjimi in novimi.

Sv. Trojica v Slov. gor. Pri nas se namerava ustanoviti kmetijsko nadaljevalna šola. Izvolil se je začasni šolski odbor, ki je že odposlal merodajnim krogom prošnje za prostovoljne prispevke za vzdrževanje te šole. Pouk se bo vršil v zimskih mesecih po šest ur tedensko. Poučevalo se bo verouk, računstvo, kmetijsko spise, gospodarstvo, zadružništvo, kmetijsko prirodznanstvo (poljedelstvo in živinoreja) in zakonodaja, toraj za našega kmeta važni predmeti. Mladeniči, ki želijo obiskovati to šolo, se naj kmalu zgledajo pri upravitelju tukajšnje šole. Mladeniči, porabite priliko ter se oglasite v velikem številu! Na občinah, okrajnem zastopu in denarnih zavodih pa je ležeče, da pride do ustanovitve te šole.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Smrtno se je ponesrečila v sredo 15. septembra popoldne Marija Toš iz Gabernika. Padla je pri pobiranju sliv z drevesa. Ko je bila previdna s svetimi zakramenti, je še umrla isti večer. V kratkem bi lahko obhajala 50 letnico poroke. — Na Vodolu je umrla previzkarica Neža Slodnjak. Obgrizla jo je stekla mačka. Zapeljali so jo v Pasterjev zavod v Celje. Ko se je vrnila, je po kratki bolezni umrla 12. sept. Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ponos vsake kmetije je čedna hiša, čast vsake župnije pa lepa cerkev. Zato smo svojo župnijsko cerkev letos meseca julija in avgusta, deloma še meseca septembra znotraj in zunaj popolnoma prenovili, prekrili streho in olepšali pročelje. Zidarsko delo je bilo v rokah trdke Treo in Macun iz Ptuj, slikarsko delo je opravil gospod Manko iz Kapele pozlatarsko gospod Zoratti iz Maribora, mizarstvo pa domači delavci. Cela stavba naredi zdaj na obiskovalca mogočen in vendar nežen vtis. Blagoslovilo se je novo delo na praznik Marijinega imena. Cerkev ej bila ta dan podobna lepemu gaju, tako okusno so jo okintale pridne in spretno roke z zelenjem in svežim cvetjem. Z veseljem ho zdaj tudi vsak prinesel svoj dar, da se pokrijejo stroški prenavljanja. — V Bišu je 10. t. m. umrla kmetica Ana Muršec, pd. Živkova, rojena Gomzi. Bila je od vseh spoštovana radi njene miroljubnosti in blagostrosti, revežem je bila dobrotljiva mati, bolnikom sočutno tolažnica in pomočnica, tako da jo bodo vsi težko pogrešali. Bodi ji Bog bogat plačnik za vsa dobra dela! Sama pa je morala dolgo in veliko trpeti; zadnje leto sploh ni mogla več hoditi, domači so jo na vozu pripeljali v cerkev. Zdaj je prestala trpljenje — upamo, da si je z njim zaslužila vneč mučeništva.

Ptuj. (Nov živinozdravnik.) Naš domačin, g. živinozdravnik Anton Lešnik je opustil državno službo v Bosni, kjer je bil namreč in se je nastanil kot živinozdravnik v Ptuj. Za sedaj uraduje v Zupančičevi gostilni. Želimo našemu domačinu obilo uspeha in ga tudi vsem priporočamo.

Breg pri Ptuj. V nedeljo so se kopali v Vičavi. Med njimi je bila tudi gospodična Zalaznikova, ki se je z drugimi solnčila na bregu. Nato so šli plavat. Zalaznikova je skočila v Dravo in padla na zarjavelo koso ali srp, ki je bil zataknjen v dno. Prvi hip ni ničesar čutila in je mislila, da se je samo malo potolkla. Sredi Drave je rekla drugim, naj plavajo naprej, češ, da ona ne more, ker ji je slabo. Nekaj časa je še plavala, nato pa začela klicati na pomoč. Čez nekaj časa so šli kopalci s čolnom na pomoč, a deklice niso več dosegli, ker je že izginila v valovih. V pondeljek zjutraj so našli truplo blizu igrišča na Bregu pri Ptuj. Imenovana je bila rejenka pri nekem kmetu na Vičavi in doma iz Celja.

Sv. Marjeta niže Ptuj. V pondeljek, dne 20. t. m. smo izročili materi zemlji truplo umrlega Franca Letonja, posestnika v Zagajčah. Pokojni je trpel že dalje časa na železnih tvorih in tudi dvakratna operacija, kateri se je podvrgel v bolnici v Ptuj, ga ni mogla več rešiti. Zazelel si je domov, kjer je spravljen z Bogom v krogu svojih domačih mirno v Gospodu zaspal. — Blagi pokojnik je bil dober oče in skrben gospodar, znan in priljubljen daleč na okoli ter zvest prijatelj »Slov. Gospodarja«. — Počivaj v miru, dragi sosed, tvoji sovaščani in vsi ki so Te poznali, te bodo ohranili v trajno dobrem spominu!

Sv. Martin na Pohorju. Dne 8. septembra 1926, ob 4. uri zjutraj je izbruhnil požar pri g. Maks Furman, gostilničarju v Smartnem na Pohorju. Ko so nam zvonovi naznanili požar v vaši in klicali na pomoč, je prihitala požarna bramba in drugi gasilci, ki so imeli zelo težko gašenje in je bila cela vas v največji nevarnosti. Okrog pogorišča so samo 6 m oddaljena lesena poslopja ter s slamo krita. Veliko dela je dalo gasilcem in pridnim

ženskam donašanje vode. Največja sreča je bila, kakor sicer ni naveda na Pohorju, da ni bilo vetra, ker drugače bi bila lahkec cela vas pogorela. Požar je nastal na neznan način. Gasilno društvo je imelo tam shranjeno obleko in orodje, katero je tudi vse popolnoma zgorelo. Zavarovano ni bilo ničesar, obleka in orodje je še večinoma na dolgu. Škoda znaša 11.000 D. Ker je društvo novoustanovljeno in se bori z velikimi težavami za obstoj, prosí dobra srca za milodarne podpore. Francu Ritterju, bivšemu plačilnemu natakarku v Zidanem mostu, sedaj gostilničarju v Smartnem je zgorelo veliko obleke, zlatnine, preprog in še drugo; zavarovanega ni imel ničesar. Škoda znaša 25.000 D. Maks Eisenhutu, poslovođu tvrdke Stiger je zgorelo veliko obleke, citre, knjige in še drugo; zavarovano pa ni imel ničesar. Škoda znaša 4000 D. Ernstu Razboršek, pomočniku tvrdke Stiger je zgorelo tudi veliko stvari. Škoda znaša 3000 D; zavarovano ni bilo. Leopold Vorša, trgovec je imel tam posojenih 16 komadov zelo lepih knjig in 1 lepe citre, kar je tudi zgorelo. Škoda znaša 3000 D.

Poljčane. (Tatvina živine.) Posestnika Jožefa Kegusa iz Spod. Ljubice pri Poljčanah so obiskali v noči od 13. na 14. t. m. živinski tatovi. Ukradena sta mu bila iz hleva junec in telica, vredna skupaj 3750 D. Tatvine je osumljen neznan 40–50 let star možakar, ki se je dan preje ponujal Kegusa za hlapca. Tat je precej močne postave, črnih las, pristrženih, črnih brk ter slabo oblečen.

Makole. Prihodnjo nedeljo, dne 26. sept. obhajamo pri nas lepo slovesnost. Dobimo tri nove zvonove, največji tehta 1500 kg, drugi 700 kg, tretji 200 kg, enega imamo še v zvoniku, tako, da bomo imeli zvonjenje kakor pred vojsko. — Zvonovi stanejo nad 100.000 D. Dolgo smo čakali na zvonove, sedaj smo jih vendar dočakali! Zato pa jih bomo tudi slovesno sprejeli, ko jih v soboto popoldne pripeljejo iz postaje Slov. Bistrica. O poteku slovesnosti vam bomo poročali v prihodnjem Slov. Gospodarju!

Slovenjegrade. Pod tem naslovom je neki dopisnik priobčil v »Jutru« od dne 15. septembra dopis, v katerem napravi daljše razmotrivanje o surovosti naših kmetijskih in delavskih fantov. Cela zgradba lepih besed pa se razbline kot pene ob suhi ugotovitvi, da je večina navedb, na katerih naslanja dopisnik svoje očelovske opomine, laž. Morilec Jurij Pižeta ni bil nikdar član orlovskega odseka v Slovenjgradu in tudi ne kje drugod. Kako pa je prišlo do tega žalostnega dogodka, bo pa že razjasnilo sodišče, ne pa nad vse tako nizke ljudi in dogodke vzvišeni dopisnik »Jutra«. Tisti poziv vsem, ki izobražujejo kmetstvo in delavsko mladino, pa naj jo izobražujejo k lepeemu vedenju, pa je vemo, kako bi razumeli. Menda naj jih vzgajajo tako, da bodo ravno tako resnicoljubni kot on in da bodo znali tako isto hinavsko zaviti oči pred moralo. In kako gospod dopisnik natančno ve, da so vsi delavski in kmetijski fantje, člani izobraževalnih in orlovskih društev, ko gotovo ni bila niti dvajsetina pri naboru navzočih fantov, ki bi bili pri kakem društvu. Zapiše pa tako mirno in prepričevalno tako obrekovalje, kot bila to znanstveno najbolj utemeljena resnica. Najbrž obsodi ta krivogledni dopisnik tudi vsakega človeka, ki ga vidi pijanega, za Orla, pa če bi ravno bil najbolj vnet jutrovec in SDSar. Pa je le malo prehudo, prenateno in prenapredno mišljenje, ki bi tudi napredne vrste zelo decimiralo.

Sv. Neža na Brdinah, Sele. (Blagoslavljanje zvana.) Ker so imele zdaj vse sosedne fars svoje lepe nedelje in smo mi bolj skromni in ponižni ljudje, smo čakali z novim zvonom dva meseca, v nedeljo, dne 12. septembra pa smo ga ob najlepšem vremenu in veliki udeležbi vernikov vendar blagoslovili. Novi zvon se zelo lepo ujema s prejšnjim, ki smo ga blagoslovili lani. Oba delata čast tovarni na Jesenicah. Srečno v zvonik potegnili in brzo instalirala sta ga gg. tesarski mojster Fr. Kavc iz Guštanja in Dularov Tonček, Anton Luter. Vsi smo bili veseli, ko sta med procesijo in sv. mašo pela že oba zvana. Največ se je trudil kakor za prvega, tako tudi za tega neumorni in res požrtvovalni cerkveni ključar Franc Grilč p. d. Vohnet, kakor tudi njegov nečak in boler zvonu Joško Grilč, mladi Solarjev gospodar na Selovcu v štajnski fari. Obema kakor vsem dobrotnikom naj po priprošnji sv. Neže bogato Bog poplača!

Sv. Nikolaj—Sv. Jurij ob Taborn. Po devetdnevni mučni bolezni je dne 14. septembra, ob 5.35 zvečer mirno v Gospodu preminula v 67. letu svoje starosti mati Zakojšek. Pokojnica je bila tiha, mirna, a vendar poznana daleč na okoli. Pa ne samo osebo, ampak poznali so jo kot dobrotnico, saj je tolikim delila milosčine. Rajna je bila iz ugledne rodbine Kralj, občina Marija Reka. V mladih letih je bila cerkvena pevka, dokler se ni leta 1886 poročila in se preselila k Pošebovalim. Tukaj je njeno šibko naravno trudapolno delo, trpljenje, skrb in materinstvo desetih otrok oslabilo, da je kmalu občutila bolezen v sebi, ki jo je večkrat položila v posteljo. Tako z izčrpanimi močmi jo je v noči od 6. na 7. sept. doletela slabost in vsled nenadne omedlevice je padla z vso silo na tla, kar je pretreslo vse organe in je morala leči v posteljo, iz katere ni več vstala. Počivaj zlata mama v miru ter moli Boga za nas žalujoče, da se vidimo tamkaj nad zvezdami. N. v. m. p.

Braslovče. Smrtno se je ponesrečila v Parižljah, župnija Braslovče, M. Babič. Padla je s hlevskih stopnic tako nesrečno, da je radi poškodbe notranjih organov v par trenutkih umrla. — Gostilničar in trgovec na Grablju ob Savinji, občina St. Pavel pri Preboldu, je žagal drva na cirkularni žagi. Pri tem pa mu je priletel kos lesa v glavo s tako silo, da je ostal na mestu mrtve. Po drugih vesteh pa je pri delu izgubil ravnotežje, omahnil ter zadel z glavo ob žago, katerega mu ej glavo dobesedno prerezala.

Celje okolica. V torek, dne 21. t. m. je celjska in okoliška katoliška mladina enega izmed svojih najboljših spremlja k večnemu počitku. Mirnikovega Lojzeza z Babnega ni več. Zavrata bolezen, ki si jo je nakopal v ruskem vjetništvu tam ob bregovih matrodnaje Volge, je storila prerani konec njegovemu lepemu in vzglednemu življenju. Rajni Lojze je bil vzor pravega krščanskega mladeniča, vnet in navdušen Orel. Mnogo let je predsedoval tukajšnjemu orlovskemu odseku. Po vrnitvi iz vjetništva je bil predsednik celjskega orlovskega okrožja, dokler niso začele pešati njegove telesne moči. Bil je vnet član gasilnega društva na Babnem, odbornik krajevne organizacije SLS itd. Dokler mu je dopuščalo zdravje, se je živahno udeleževal vsega javnega dela v blagor ljudstva. Zato bo pa tudi ostal vsem, ki smo ga poznali in z njim delovali v nepozabnem spominu. Lojzetu, ki je šel k očetu, k bratu Francu, ki je padel na Doberdolu in k dvema sestram, želimo večni mir in večno plačilo pri nebeskem Očelu. Njegovi žalujoči mami, bratom in sestram, ki jih je rajni Lojze tako zelo ljubil, pa naše iskreno sožalje.

Šmarje pri Jelšah. Naše šmarsko ljudstvo je zadnji čas veliko pridobilo s prireditvijo kmetijskega in konzumnega društva, ki sedaj res z vso vnemo deluje v korist našega kmetijskega ljudstva, ki mu je v prvi vrsti namenjeno. Novi poslovodja, ki ima višjo trgovsko strokovno usposobljenost in je vnet delavec v naših katoliških organizacijah, je trgovino konzumnega društva nanovo preuredil. Tekom meseca se je tako razmahnila, da so postali sedanjí prostori premajhni in si je morala privzeti še nove. Ker je sedaj celokupno vodstvo konzuma v rokah naših najboljših mož in je blago boljše in bolj po ceni kot drugod, je našemu bolj revnemu ljudstvu s tem veliko pomagano. Zato pa konzum tudi prav pridno obiskuje in dobiva od njega veliko zaupanje.

Laški kraj. Dne 5. septembra nas je zapustil živinozdravnik dr. Jerina, od takrat pa do sedaj pa še nimamo živinozdravnika, čeprav je zdaj čas drugega cepljenja svinj zoper rdečico. Ob premestitvi dr. Jerine se je govorilo, da dobimo takoj nekega